

บทคัดย่อ

โครงการเพิ่มผลผลิตกล้วยตากนี้ มุ่งเน้นที่การจัดทำชุดโรงงานกล้วยตากอนามัยด้วยอย่าง อันมีองค์ประกอบหลัก คือ ตัวตูบแห้งแม่ข่าย และตู้ตากลูกข่าย และที่สำคัญ คือ ปรับปรุงกระบวนการ ผลิตให้ถูกหลักอนามัย ลดการสูญเสีย โดยนำระบบ GMP (Good Manufacturing Practice) เข้ามาประยุกต์ ใช้นี้เพื่อเป็นแหล่งวิชาการให้กับชุมชนท้องถิ่น บ้านคลองกระด่อน อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัด พิชญโลก และผู้สนใจได้ศึกษาและนำไปขยายฐานเพื่อพัฒนาสู่ท้องถิ่นต่อไป

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ตู้ตากและอบแห้งกล้วยพลังงานแสงอาทิตย์แม่ข่ายขนาดความจุ 17 ลูกบาศก์เมตร เมื่อทดลองอบและตากแห้ง 94 กิโลกรัมกล้วยสุกที่ปอกเปลือกแล้ว (กรณีที่มีแคคคิ) จะ ได้กล้วยตาก 39 กิโลกรัม (ประมาณ 40 % ของน้ำหนักเดิม) และมีความชื้นเหลือในเนื้อกล้วย 21.50 % ภายในเวลา 3 วันครึ่ง ซึ่งแตกต่างกับการตากของชาวบ้าน ซึ่งใช้เวลา 6-7 วัน

ในส่วนของผู้ตากกล้วยลูกข่าย ซึ่งเป็นตู้ขนาดเล็กประมาณ 0.48 ลูกบาศก์เมตร กรณีที่แสง แคคคิสามารถตากกล้วยสุกที่ปอกเปลือกแล้ว 13 กิโลกรัม ได้กล้วยตาก 5.61 กิโลกรัม (ประมาณ 40 % ของน้ำหนักเดิม) และมีความชื้นเหลือในเนื้อกล้วย 22.0 % โดยใช้เวลาการตาก 5 วัน ซึ่งแตกต่างกับการ ตากของชาวบ้านซึ่งใช้เวลา 6-7 วัน

นอกจากนี้กระบวนการผลิตกล้วยตากตั้งแต่ต้นจนบรรจุกล่องได้ปรับปรุงให้ถูกหลัก อนามัยตามระบบ GMP ทำให้พบว่า ผลผลิตกล้วยตากที่ได้เมื่อนำไปวิเคราะห์ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การ แพทย์ เขต 9 จังหวัดพิชญโลก มีเชื้อจุลินทรีย์ ต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐานอุตสาหกรรมกล้วยอบ (กล้วย ตาก) มอก. 586-2528 สรุปได้ว่ากล้วยตากที่ได้นั้นสะอาดถูกอนามัย เป็นที่ยอมรับของกลุ่มผู้บริโภค และผู้ ผลิต ทั้ง สี่ กลิ่น รสชาติ และลักษณะโดยรวม โดยการทดสอบจากการชิม (Sensory test)

ท้ายสุดนี้ ถือได้ว่าเป็นการเพิ่มผลผลิตอย่างมาก คือ เกษตรกรตัวอย่างที่ได้ทดลอง ผลิต กล้วยตากจากโรงงานด้วยวิธีนี้ สามารถลดความสูญเสียของกล้วยตากจากเดิมที่ตากบนร้านตากธรรมดา จนเกือบไม่มีการสูญเสีย และยังขายได้ราคาสูงกว่าเป็น 2 เท่า คือ จาก 15 บาทต่อกิโลกรัมเป็น 30 บาทต่อกิโลกรัม อนาคตต่อไปของโครงการเพิ่มผลผลิตกล้วยตาก จะเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการผลิต กล้วยตากที่ถูกหลักอนามัย และมีการจัดอบรมสัมมนาให้กับผู้สนใจทุกคน